

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

1914-1917

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Մ. Միքայելյան

1971 թ.

ՆԱՅԱՍՏԱՆ 1914-1917

«Հայաստան» հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ • 1969

81527

АРЗУМАНЯН МАКИЧ ВАГАНОВИЧ

АРМЕНИЯ

1914—1917

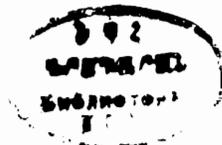
(На армянском языке)

Издательство «Айастан»

Ереван—1960

1—6—4

67—69

«Լինել թե՛ չլինել» — շեքսպիրյան այս հարցադրումը, վերածված դառն իրականության, հաճախ է դամոկլյան սրի նման կախվել հայ ժողովրդի գոլխին: Բայց երբեք նա չի կորցրել իր ոգու արիությունը և անձնուրաց հերոսական պայքարով, զենքով ու գրչով բազմիցս ետ է մղել անհամար թշնամիների, օտար նվաճողների հանցանքով ստեղծված մահացու վտանգը և պահպանել իր գոյությունն ու դարավոր մշակույթը:

Հազարամյակների ճանապարհ անցած և մարդկային քաղաքակրթությունը հարստացրած հայ ժողովրդի կյանքում ամենադժոխային ժամանակաշրջանը վրա հասավ առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին, երբ թուրքական բռնակալության, գերմանական միլիտարիզմի ու միջազգային իմպերիալիզմի հանցանքով բռնապաշտպան և բնաջնջվեց արևմտահայությունը, ավերվեց նրա բնօրրանը, իսկ արևելահայությունն էլ կանգնեց լիակատար ֆիզիկական ոչնչացման առաջ: Դա պատմության մեջ առաջին գենոցիդն էր (ցնդասպանություն), որն իրականացվեց սադիստական դաժանությամբ և հալածիսանում է մեղադրական ակտ նրա հանցավորների նկատմամբ:

Կործանման վիճի եզրին գտնվող բազմաշարժար հայ ժողովրդին փրկից միայն Հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխությունը, սովետական իշխանության հաղթանակը Հայաստանում: Կոմունիստական էրևակցությանը ղեկավարությամբ նա ձեռք բերեց սոցիալական ազատություն ու ազգային վերածնունդ, դարձավ Սովետական Միության ժողովուրդների եղբայրական

ընտանիքի իրավահավասար անդամը, կառուցեց սոցիալիզմ և այժմ հաղթականորեն գնում է դեպի կոմունիզմ:

«Լինել թե՛ չլինել» ճակատագրական հարցը մեկընդմիջտ լուծվեց հօգուտ հայ ժողովրդի, նրա ազատ ու երջանիկ կյանքի, նրա պայծառ ներկայի ու չքանաղ ապագայի: